

TÜRKİYE’DE KORO ALANINDA YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERE BİR BAKIŞ

Köksal APAYDINLI¹

ÖZET

Bu araştırmada sanat eğitime ve insan yaşamına önemli katkısı olan koro alanı ile ilgili lisansüstü tezler incelenmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, geçmişten günümüze koro alanında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını koro türlerine göre sınıflandırarak ortaya koymaktır.

Bu araştırma betimsel bir araştırma olup genel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezinden elde edilen, 1987 - 2011 yılları arasında yapılmış toplam 39 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi kategorilerindeki koro alanı olmak üzere üç ana grupta toplanmıştır. Oluşturulan ana gruplar konu içeriklerine göre kendi içlerinde de alt gruplara ayrılmıştır. Elde edilen veriler frekans (f) ve yüzde (%) tablolarına dönüştürülmüş, bulgular oluşturulmuş ve bazı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda belli öneriler geliştirilmiş ve bu önerilerin bundan sonra koro alanında yapılacak araştırmalara kaynak oluşturarak konu seçiminde yardımcı olacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Koro, Koro Eğitimi, Lisansüstü Tezler

AN OVERVIEW OF POSTGRADUATED DISSERTATIONS ABOUT CHOIR IN TURKEY

ABSTRACT

In this research, postgraduated dissertations about choir which has important contributions for art education and human life, were investigated. Within this context, the aim of this study is to classify the postgraduated dissertations which were written according to the choir types from past to present.

The descriptive survey method were used in this research. 39 postgraduated theses which belong to 1987-2011, were reached from National Dissertation Centre of Council of Higher Education and were classified into three as; choir in general, non-professional and professional music education. The main groups were divided into sub-groups according to their contents. By using the descriptive statistic methods, data were converted into frequency tables, results were ensued and some suggestions which are contributed to the literature about choir were developed.

Keywords: Choir, Choir Education, Postgraduated Dissertations

GİRİŞ

Bilimsel araştırma; herhangi bir konuyu açıklığa kavuşturmak, bilinmeyen olay ve etmenleri ortaya çıkarmak, geliştirmek, bir soruna çözüm getirmek amacıyla bilimsel yöntemler kullanılarak yapılan çalışmalar olarak tanımlanabilir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2011:3). Yükseköğretim kurumlarında bilimsel araştırmalar yoluyla bilim üretilerek bilgi öğrenilmekte ve bu bilgilerin topluma ulaşması sağlanmaktadır. Bu bağlamda üniversiteler, topluma nitelikli insan gücü yetiştirmede önemli bir görev üstlenir. Dört yıllık lisans eğitimi tamamlayan bireyler her ne kadar mesleki yeterliliğe sahip olsalar da alanları ile ilgili uzmanlaşabilmeleri için lisansüstü eğitime ihtiyaç duymaktadır.

Lisansüstü eğitim, Yüksek Lisans, Doktora ve sanat dallarında yapılan Sanatta Yeterlilik programlarından oluşmaktadır. Yüksek Lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konularda derin bilgi kazandırmak, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Doktora programında amaç, öğrenciye bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Sanatta Yeterlilik programı ise özgün bir sanat eserinin ortaya koyulmasını, müzik ve sahne sanatlarında üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlamaktadır.

Bu programın sonunda öğrenciden tez, sergi ya da konser, resital gibi bir proje hazırlaması beklenir (YÖK, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği).

Ülkemizde her alanda olduğu gibi sanat alanında da lisansüstü çalışmalar yapılmaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde sanatın önemli bir kolu olan müzik alanında oldukça fazla sayıda tezlerin hazırlandığı görülmüştür. Ayhan’a (2006: 25-42) göre, yapılan çalışmaların çoğunluğunu müzik eğitimi tezleri oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla müzikoloji ve çalgı eğitimi alanları takip etmektedir. En az tez yazılan alanlardan biri ise koro alanıdır.

Koro terimi; tek ya da çoksesli müzik yapıtlarını seslendirme/ yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluklarıdır (Çevik, 1999). Uçan’a (2001) göre ise koro; çok sayıda insanın bir araya gelerek kendi sesleriyle birlikte söz ve şarkı söylemek üzere oluşturdukları organize bir müziksel topluluktur. Koro eğitimi ve yönetimi, kendine özgü bir insan-toplum eğitimi ve yönetimidir. Buna göre bireylerin ve toplumların gelişmesinde koro müziğinin ve eğitiminin önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Koro eğitim sürecinde bireyler birlikte şarkı söyleyerek ortaklaşa iş yapma alışkanlığı kazanır, özgüvenleri artar, başkalarının yanlışlarını gidermeye katkıda bulunur ve kendi ek

¹Yrd. Doç. Dr., Ordu Üniversitesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Müzik Bölümü, koksalapaydinli@gmail.com

sikliklerini giderir. Başkalarına saygı göstererek kendisine saygı sağlar. Arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir. Toplumda demokratik değerlerin gerekliliğini kavrar. Sanatta ulusal ve uluslar arası iletişim içerisinde dünya görüşü gelişir (Apaydın, 2001:135).

Korolar en temel haliyle karma korolar, kadın koroları, erkek koroları ve çocuk koroları olmak üzere dört gruba ayrılmaktadır. Koroları kuruluş amaçlarına ve yaptıkları müzik türlerine göre ayırmak mümkündür:

a. Kuruluş amaçlarına göre: Profesyonel, eğitim amaçlı ve amatör (özengen) korolar.

b. Yaptıkları müzik türlerine göre: Türk Halk Müziği Koroları, Türk Sanat Müziği Koroları, Tasavvuf Müziği Koroları, Çoksesli Korolar, Kilise Koroları, Opera Koroları, belirli bir alanda uzmanlaşmış korolar (Madrigal Koroları, Bach Korosu, Brahms Korosu, Jazz Koroları, vb.) (Akt: Öztop, 2007).

Sanat etkinliklerine katılımın öncelikle özgüven kazandırdığı, özgür insan yarattığı bilinmektedir. Korolarda yer alma ve bu etkinliklerden yararlanma insanda duyarlılık, estetik ve güzellik duygusu yaratmaktadır (Egüz, 1980: 115). Bu çalışmada sanat eğitimine ve insan yaşamına önemli katkısı olan koro alanı ile ilgili lisansüstü tezlerin mevcut durumu ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, geçmişten günümüze koro alanında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını koro türlerine göre sınıflandırarak ortaya koymaktır. Böylece bu alanla ilgili yapılması düşünülen araştırmalar için kaynak oluşturacağı, araştırmacılara da yol göstereceği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırma tarama modeli betimsel bir çalışmadır. Yapılan literatür taramasında müzik eğitiminin farklı alanlarında yapılmış tezlerle ilgili araştırmalara rastlanmıştır. Bu araştırmalar alfabetik yazar sırasına göre aşağıda belirtilmiştir:

- Ahmet Serkan Ece, (2007). Çoksesli Türk Müziği bestecileri ile ilgili lisansüstü tez ve yayınlar antolojisi

- Erol Demirbatır, (2001). Yaylı çalgılar yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlilik tez bibliyografyası

- Ilgım Kılıç, (2010). Müzik eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi

- Özge Gençel Ataman, (2009). Ülkemizde flüt ve flüt eğitimi alanlarında yapılan lisansüstü tezler

- Özlem Ömür ve Buğra Gültek, (2011). Türkiye’de 2000-2010 yılları arasında piyano üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin analizi

- Şebnem Yıldırım Orhan, (2012). Türkiye’de viyolonsel alanında yapılmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlilik tezleri

- Turan Sağer, (2005). Müzik öğretmenliği bilim dallarında çalışılan lisansüstü tezlerin enstitü farklılıkları açısından değerlendirilmesi

Yapılan araştırmalar içerisinde koro alanı ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmadığı görülmektedir. Bugüne kadar Türkiye’de bu alanda yapılmış lisansüstü tezleri ortaya koyacak olan araştırmanın örnekleme, 1987–2011 yılları arasında koro alanında yapılmış 39 adet lisansüstü tezdendir. Veriler, elektronik ortamda Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilmiş, betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak frekans (f) ve yüzde (%) tablolarına dönüştürülmüştür. Ulaşılan tezlerin özetleri ve içerikleri incelenerek elde edilen bulgular genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi kategorilerindeki koro alanları olmak üzere üç ana grupta toplanmış ve içeriklerine göre aşağıda belirtilen alt gruplar oluşturulmuştur.

1. Genel Müzik Eğitiminde Koro Alanı

- Sınıf koroları
- Okul Koroları

2. Özengen Müzik Eğitiminde Koro Alanı

- Çocuk Koroları
- Gençlik Koroları
- Yetişkin Koroları

3. Mesleki Müzik Eğitiminde Koro Alanı

- Türk Müziği Koroları
- Çoksesli Korolar
- Koro Eğitimi ve Yönetimi

Buna göre araştırmada belirtilen alt grupların içeriği aşağıdaki gibidir;

Sınıf Koroları: İlköğretim veya ortaöğretim okullarında her sınıf bünyesinde ayrı ayrı oluşturulan korolar.

Okul Koroları: İlköğretim veya ortaöğretim okullarında farklı sınıflardaki öğrencilerden seçilerek oluşturulan korolar (Cumhuriyet İlköğretim Okulu Korosu, Atatürk Anadolu Lisesi Korosu vb.)

Çocuk Koroları: Okul dışında başka kurumlar (TRT, Kültür Bakanlığı, özel dernekler vb.) tarafından oluşturulan ve mutasyon dönemine girmemiş çocuklardan oluşan korolar.

Gençlik Koroları: Mutasyon dönemini tamamlamış ve 25 yaşından gün almamış bireylerden oluşan, resmi ya da özel kurumlara ait korolar.

Yetişkin koroları: Çeşitli kurumlara ait, 25 yaş ve üstü bireylerin oluşturduğu amatör korolar.

Türk Müziği Koroları: Türk müziği eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerden oluşan Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği koroları ve bu alanlardaki TRT, Kültür ve Turizm Bakanlığı vb. kurumlara ait profesyonel korolar.

Çoksesli Korolar: Batı müziği eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerden oluşan çoksesli korolar ve TRT, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Polifonik Korolar Derneği vb. kurumlara ait çoksesli profesyonel korolar.

Koro Eğitimi ve Yönetimi: Koro eğitimi ve yönetimi ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri, koro yönetimi ve teknikleri, eser çalıştırma yöntemleri üzerine model önerileri.

Bunların dışında, içeriklerine ya da özetlerine ulaşılamayan tezler, “diğer” seçeneği adı altında toplanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Koro Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Türlerine ve Yıllara Göre Dağılımı

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	1987	2	5,13	=	=	=	=	2
1996	1	2,56	=	=	=	=	1	2,56
1998	1	2,56	=	=	=	=	1	2,56
1999	1	2,56	=	=	=	=	1	2,56
2000	1	2,56	=	=	1	2,56	2	5,13
2001	2	5,13	=	=	=	=	2	5,13
2002	2	5,13	=	=	=	=	2	5,13
2004	3	7,7	=	=	=	=	3	7,7
2005	2	5,13	=	=	=	=	2	5,13
2006	3	7,7	=	=	=	=	3	7,7
2007	1	2,56	1	2,56	=	=	2	5,13
2008	1	2,56	=	=	=	=	1	2,56
2009	5	12,82	1	2,56	=	=	6	15,38
2010	7	17,94	1	2,56	=	=	8	20,5
2011	1	2,56	2	5,13	=	=	3	7,7
TOPLAM	33	84,63	5	12,81	1	2,56	39	100

Tablo 1 incelendiğinde koro alanında yapılmış toplam 39 lisansüstü tezin 33’ünün yüksek lisans (%84,63), 5’inin doktora (%12,81), 1’inin ise sanatta yeterlilik (%2,56) düzeyinde olduğu görülmektedir. İnsan sesiyle yapılan müziğin çağlar boyu her toplumda derin etkiler bıraktığı düşünüldüğünde, 1987 yılından bu yana ülkemizde koro alanında sadece 39 lisansüstü tezin hazırlanmış olması ve bu tezlerin sadece 6’sının doktora ve sanatta yeterlilik tezi olması oldukça dikkat çekicidir. Bu durum koro alanında bir eksiklik olarak düşünülebilir.

Tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında; düzenli bir artışın olmadığı, birbirine yakın oranlarda seyrettiği görülmektedir. Ancak 2010 yılında toplam 8 lisansüstü tez hazırlanmış ve tüm yıllar içerisinde en fazla orana sahip olmuştur. Bunu toplam 6 lisansüstü tez ile 2009 yılı izlemektedir. Tüm bunların dışında 2000-2011 yılları arasında her yıla ait koro alanıyla ilgili lisansüstü çalışmalar yer alırken, sadece 2003 yılında bu alanla ilgili herhangi bir düzeyde lisansüstü tezin hazırlanmadığı görülmektedir.

Tablo 2. Koro Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversiteler	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	Marmara Üniversitesi	2	5,13	-	-	-	-	2
Gazi Üniversitesi	8	20,54	1	2,56	-	-	9	23,1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	2,56	1	2,56	-	-	2	5,13
Uludağ Üniversitesi	2	5,13	-	-	-	-	2	5,13

Üniversiteler	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	Mimar Sinan Güzel San. Ün.	-	-	-	-	1	2,56	1
Pamukkale Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
İstanbul Teknik Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Selçuk Üniversitesi	1	2,56	1	2,56	-	-	2	5,13
Afyon Kocatepe Üniversitesi	3	7,7	-	-	-	-	3	7,7
Erciyes Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Başkent Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
M. Akif Ersoy Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Ankara Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Haliç Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Hacettepe Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Çukurova Üniversitesi	3	7,7	-	-	-	-	3	7,7
Niğde Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Cumhuriyet Üniversitesi	2	5,13	-	-	-	-	2	5,13
Sakarya Üniversitesi	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	2,56	1	2,56	-	-	2	5,13
İnönü Üniversitesi	-	-	1	2,56	-	-	1	2,56
TOPLAM	33	84,63	5	12,81	1	2,56	39	100

Tablo 2’de tezlerin üniversitelere göre dağılımları verilmiştir. Buna göre; 21 kurumda koro alanı ile ilgili lisansüstü tezler hazırlanmıştır. En fazla dağılımın 8’i yüksek lisans, 1’i doktora tezi olmak üzere toplam 9 tez (%23,1) ile Gazi Üniversitesi’nde olduğu görülmektedir. Diğer üniversitelerle karşılaştırıldığında, koro alanına olan ilginin Gazi Üniversitesi’nde daha fazla olduğu düşünülebilir.

Tablo 3. Koro Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Kategorilerine Göre Dağılımı

Kategoriler	Yüksek Lisans		Sanatta Yeterlilik		TOPLAM	
	n	n	n	n	n	n
	Genel Müzik Eğitimi	2	-	-	-	2
Özengen Müzik Eğitimi	6	1	-	-	7	
Mesleki Müzik Eğitimi	23	4	1	-	28	
Diğer	2	-	-	-	2	
TOPLAM	33	5	1	-	39	

Koro alanında yapılmış lisansüstü tezler Tablo 3'te görüldüğü gibi üç kategoriye ayrılmıştır. Buna göre en fazla çalışılan alan mesleki müzik eğitimi kategorisindeki koro alanıdır (n=28). Bu kategoride 23 yüksek lisans, 4 doktora ve 1 sanatta yeterlilik tezi hazırlanmıştır. Bunu sırasıyla 7 özengen müzik eğitimi (n=6 yüksek lisans; n=1 doktora), 2 genel müzik eğitimi (n=2 yüksek lisans) ve diğer kategorilerindeki koro alanlarında yapılmış tezler izlemektedir.

Tablo 4. Koro Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İçeriklerine Göre Dağılımı

Kategori	İçerikler	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		TOPLAM	
		f	%	f	%	f	%	f	%
Müzik Eğitimi	Sınıf Koroları	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
	Okul Koroları	1	2,56	-	-	-	-	1	2,56
Özengen Müzik Eğitimi	Çocuk Koroları	5	12,8	-	-	-	-	5	12,82
	Gençlik Koroları	-	-	-	-	-	-	-	-
	Yetişkin Koroları	1	2,56	1	2,56	-	-	2	5,12
Mesleki Müzik Eğitimi	Türk Müziği Koroları	3	7,7	-	-	-	-	3	7,7
	Çoksesli Korolar	4	10,2	1	2,56	-	-	5	12,82
	Koro Eğitimi ve Yönetimi	16	41,0	3	7,7	1	2,56	20	51,29
	Diğer	2	5,13	-	-	-	-	2	5,13
TOPLAM		33	84,6	5	12,8	1	2,56	39	100

Tablo 4 incelendiğinde en fazla çalışılan içeriğin %51,29 ile koro eğitimi ve yönetimi olduğu görülmektedir. Yukarıdaki verilere göre bu başlık altında 16 yüksek lisans, 3 doktora ve 1 sanatta yeterlilik tezi hazırlanmıştır. Ayrıca verilerden genel müzik eğitimi kategorisinde sınıf koroları ve okul korolarına ait birer yüksek lisans tezinin hazırlandığı ve bu konuyla ilgili doktora tezinin yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bunların dışında gençlik koroları ile ilgili herhangi bir tezin hazırlanmadığı da açıkça görülmektedir.

Ulaşılan tezler kategorilerine ve içeriklerine göre sınıflandırılarak aşağıda belirtilmiştir:

Koro Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezler

1. Genel Müzik Eğitiminde Koro Alanı

a. Sınıf Koroları

ÖNDER YİĞİT, V. Bahar. (2004). İlköğretim Okulları İkinci Kademe (6. Sınıf) Öğrencilerinde Ses Eğitimi Uygulamaları İle Koro Eğitimi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 154 s.

b. Okul Koroları

VAROL, Ebru. (2002). Türkiye'de İlköğretim Kurumlarında Oluşturulan Okul Korolarında Yer Alan Öğrenciler Üzerine Bir

Araştırma. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 93 s.

2. Özengen Müzik Eğitiminde Koro Alanı

a. Çocuk Koroları

YÜKSEL, A. Levent. (1996). Türkiye'de Erken Müzik Eğitimi Kurumları Olan Çocuk Korolarının Meslek Seçimine Etkisi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 46 s.

PERÇİN, Yurdakul. (1999). Üç Büyük Kentimizde Çok Sesli Çocuk Koroları ve Müzik Eğitimimiz. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 51 s.

DOĞANARSLAN, Elif. (2008). Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 103 s.

MUTLU, Yıldız. (2009). Resmi ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Koroları Profiline İncelenmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 77 s.

ÖZATA, Ebru. (2010). Ülkemizdeki Çocuk Korolarının Yapılandırılmasının ve Eğitim Süreçlerinin Uygulanma Durumunun Analizi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 146 s.

b. Gençlik Koroları

Bu içeriğe ait yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlilik tezi hazırlanmamıştır.

c. Yetişkin Koroları

ÖZTOP, Sinem. (2007). Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi İle Bireylere Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 105 s.

COŞKUN, Fatih. (2007). Sosyalleşme Bağlamında İzmir'deki Türk Sanat Müziği Amatör Koroları ve Toplu Müzik Pratikleri. Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Doktora, 94 s.

3. Mesleki Müzik Eğitiminde Koro Alanı

a. Türk Müziği Koroları

KAYNARCA, Burak. (2005). T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Devlet

Klasik Türk Müziği Korosunun Repertuarının İncelenmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 199 s.

ÜRER, U. Erdem. (2006). T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Elazığ Devlet Klasik

Türk Müziği Korosunun Repertuarının İncelenmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 176 s.

GÜNEY, Emre. (2010). Türk Halk Müziğinde Koro Uygulamalarının İncelenmesi (TRT ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Örneği). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 149

b. Çoksesli Korolar

ERSOYDAN, M. Yiğit. (2009). Çağdaş Türk Koro Müziği Dağarının Müzik Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında Yer Alma Durumu. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 105 s.

SEZGİN, Levent. (2009). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Dönemsel Ses Özelliklerine Uygun Batı Müziği Koro Eğitimi Dersi Öğretiminde Kullanılabilecek Eserler Üzerine Antolojik Bir Çalışma Önerisi. Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 156 s.

MOĞULBAY, Dilek. (2010). Çoksesli Koro Müziğinde Kullanılan İtalyanca Yapıtlardan Seçilen Örneklerin Telaffuzları ve Türkçe Tercümelemleri ile İtalyan Dilinin Fonetik Özellikleri. Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 181 s.

KAÇMAZ, Derya. (2011). Yirminci Yüzyıl Türk Koro Müziğinde, Ulusal ve Uluslararası Etkileşimler. Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 88 s.

ŞANAL, A. Muhip. (2011). Çoksesli Koroda Şarkı Söylenimin Psikolojik ve Fizyolojik Etkileri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora, 94 s.

c. Koro Eğitimi ve Yönetimi

DURUÖZ, Fehiman. (1987). Okul Korolarının Çalıştırırken Karşımıza Çıkan Sorunların Ses Tekniği Bakımından Çözümlemesi. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 90 s.

ŞANAL, A. Muhip. (1998). Koroda Eser Çalıştırma Yöntemleri Üzerine Bir Model. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 55 s.

TATMAN, E. Nilüfer. (2001). Koro Yöneticilerinde Bulunması Gereken Özellikler ve Türkiye’de Koro Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sorunu. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 88 s.

SARIÇİFTÇİ, A. Önder. (2001). Toplu Ses Eğitiminde Entonasyon Sorunu ve Çözümünde Uygulanacak Yöntemler. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 49 s.

AYGÜN, Alp. (2002). Türk Musikisinde Çoksesli ve Geleneksel Olarak Topluluk Yönetimi, Yöntemleri ve Repertuarı. İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 114 s.

SEVİNÇ, Bige. (2004). Koro Eğitiminde J.S Bach Korallerine Yönelik Analitik Yaklaşımlı Bir Çalışma Modeli. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 100 s.

ÖNAL, Erdem. (2004). Askeri Müzik Eğitimi Kapsamında Toplu Ses Eğitimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 69 s.

DEĞER, Ç. Atilla. (2005). Çağdaş Türk Bestecilerinin Çoksesli Koro Eserlerine Yönelik Analitik Yaklaşımlı Bir Çalışma Modeli. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 226 s.

KUL, Burhan. (2006). Mesleki Müzik Eğitimi Veren Konservatuvarlarımızın Klasik Türk Müziği Bölümlerinde Verilmekte Olan Topluluk (Koro) Yönetimi Dersinin Niteliği. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 106 s.

YILDIRIM, Faruk. (2006). Yükseköğretim Kurumlarındaki Geleneksel Türk Sanat Müziği Korolarının Çalışma Yöntemleri ve Genel Yapılarının İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 93 s.

AYTİMUR, R. Görkem. (2009). Çocuk Korolarında Uygulanması Gereken Ses Eğitimi Çalışmaları Üzerine Bir Model Önerisi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 149 s.

AYTEPE, H. Çiğdem. (2009). Adnan Saygun’un Yunus Emre Oratoryosu’nun Koro Şefliği Teknikleri Bakımından İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 276 s.

ALPUĞAN, N. Neslihan. (2010). Koro Müziğinde Dil, Kullanımı ve Önemi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 98 s.

ÖZGÜL, M. Özlem. (2010). Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin Müzik Bölümlerinin 12. Sınıf Batı Müziği Koro Eğitimi

Öğretim Programının Uygulanabilirliği Hakkında Öğretmen Görüşleri. Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 101 s.

GÖKÇE, Mete. (2010). Koro Dizilişlerinin Müziksel Sonuçlara Etkisi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 104 s.

ÖZTÜRK, Oğuz. (2010). Şefin Koro ile İletişimi ve Şef Davranışlarının Koro Üyesi Algılarına Göre Değerlendirilmesi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 109 s.

DÖNMEZ, Ahter. (2000). Rönesans, Barok, Klasik Dönem, Romantizm ve 20. yy. Fransa, İngiltere, Polonya, Rus ve Türk Ulusal Müzik Kültürlerindeki Koro Eserlerinin İcra Zorlukları ve Onları Giderme Yöntemleri. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanatta Yeterlilik, 147 s.

KARAKAYA, Oğuz. (2009). Türk Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarlarında Koro Eğitimi Ve Yönetimi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora, 108 s.

GÖZEN, G. Asena. (2010). Amaçları Bakımından Farklı Yapılanmış Çok Sesli Korolarda Koristlerle Koro Şefi Arasındaki İletişimin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora, 152 s.

KAYA, Zeynep. (2011). Koro Eğitiminde Yapılandırıcı Yaklaşımın Tutum, Öz-Yeterlik Algısı ve Akademik Başarıya Etkisi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora, 262 s.

d. Diğer

AKDENİZ, Funda. (1987). Cumhuriyetten Günümüze Yeni Kültürümüzün Eğitim Müziğimizi Var Etmesi Eğitim Müziğimizde Koroların Gerekliği. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans, 146 s.

GÜL, Gülnihal. (2000). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki Koro Derslerinin Değerlendirilmesi. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 77 s.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezinden elde edilen veriler doğrultusunda Türkiye’de 1987-2011 yılları arasında koro alanı ile ilgili 33 yüksek lisans, 5 doktora ve 1 sanatta yeterlilik olmak üzere toplam 39 lisansüstü tez hazırlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, tezlerin yıllık dağılımlarının birbirine yakın oranlarda olduğu görülmüş ve en fazla dağılımın 8 lisansüstü tez (7 yüksek lisans, 1 doktora) ile 2010 yılına ait olduğu saptanmıştır. Ayrıca 21 üniversite içerisinde koro alanında en fazla tez %23,1 oranla Gazi üniversitesinde hazırlanmıştır (n=9). Diğer kurumların hemen hemen hepsinde yüksek lisans tezleri bulunmakta ancak İnönü Üniversitesi’nde bulunmamaktadır. Doktora tezlerinin ise sadece Gazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi bünyesinde hazırlandığı görülmektedir. Koro alanında yapılan lisansüstü çalışmalar içerisinde tek olan sanatta yeterlilik tezi ise Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’ne ait olup, bu alanda yüksek lisans tezi bulunmamaktadır.

Koro alanında yapılmış lisansüstü tezler genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç ana kategoriye ayrılmış ve yazılan tezlerin içinde en fazla dağılımın 23 yüksek lisans, 4 doktora ve 1 sanatta yeterlilik tezi olmak üzere toplam 28 tez ile mesleki müzik eğitimi kategorisine ait olduğu tespit edilmiştir. Bunu 7 tez ile özengen müzik eğitimi ve 2 tez ile genel müzik eğitimi kategorileri izlemektedir. Ayrıca “diğer”

seçeneğine ait olup, içeriklerine ya da özetlerine ulaşılamayan 2 tez bulunmaktadır.

Araştırma sonuçları incelendiğinde hazırlanan tezlerin içerisinde en çok araştırılan içeriğin, %51, 29 oranla koro eğitimi ve yönetimi alanında olduğu görülmüştür. Bu içerikle ilgili toplam 20 tez hazırlanmıştır. Bunu sırasıyla %12,82 oranla çoksesli korolar ve çocuk koroları izlemektedir. Sınıf koroları ve okul koroları ile ilgili birer tez hazırlanmış olup, gençlik koroları ile ilgili hiçbir araştırmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.

Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıdadır: Yapılan araştırma doğrultusunda Türkiye’de koro alanı ile ilgili çok az sayıda doktora ve sanatta yeterlilik tezlerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle koro alanında daha fazla doktora ve sanatta yeterlilik tezlerinin hazırlanması sonucunda bu alandaki uzman sayısının artabileceği düşünülmektedir.

İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencileri müzikle buluşturmanın en kolay ve en etkili yolu, onlardan bir koro oluşturmaktır. Koro çalışmaları beğeni eğitiminin vazgeçilmez unsuru olup, öğrencilerin müzikle iç içe yaşamalarını sağlamaktadır. Ancak çalışmalar sırasında, etkinlik öncesinde ya da sonrasında bazı sorunlar ortaya çıkabilir. Okul koroları ya da sınıf koroları konulu tezlerin hazırlanmasıyla bu sorunların çözümlenebileceği düşünülmektedir.

Mutasyon dönemini tamamlamış ya da tamamlamak üzere olan ve ergenlik dönemini henüz bitirmiş gençleri koroda şarkı söylemeye yönlendirmek, kendilerine olan özgüvenlerini sağlamlaştırmak ve birlikte iş yapabilme yetisi kazandırabilmek için önemlidir. Bu nedenle gençlik koroları ile ilgili tezlerin hazırlanmasının da gerek koro eğitimcileri gerekse koro üyeleri ilgili problemlerin çözümüne ışık tutacağı düşünülmektedir.

Yapılan lisansüstü tezler incelendiğinde çocuk koroları ve karma korolarla ilgili çalışmaların olduğu görülmüştür. Oysa kadın koroları ve erkek korolarından oluşan bir çalışma bulunmamaktadır. Türkiye’de etkinlikleri olan kadın koroları ve erkek koroları ile ilgili tezler hazırlanabilir.

KAYNAKÇA

APAYDIN, Mustafa (2001). “Koro ile Müzik Eğitiminin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi”, I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi.

ATAMAN GENCEL, Özge (2009). “Ülkemizde Flüt ve Flüt Eğitimi Alanlarında Yapılan Lisansüstü Tezler”, Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 17 (1), s. 341-352.

AYHAN, Ali (2006). Müzik Öğretmenliği Bilim Dallarında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin ve Okutulan Yüksek Lisans Derslerinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÇEVİK, Suna (1999). Koro Eğitimi, Yönetimi ve Teknikleri, Ankara: Yurt Renkleri Yayınları.

DEMİRBATIR, R. Erol (2001). “Yaylı Çalgılar Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta yeterlilik Tez Bibliyografyası”, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14 (1).

ECE, Ahmet Serkan (2007). “Çoksesli Türk Müziği Bestecileri ile İlgili Lisansüstü Tez ve Yayınlar Antolojisi”, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9 (2).

EGÜZ Saip (1980). Toplu Ses Eğitimi, Ankara: Ayyıldız Matbaası.

KILIÇ, Ilgım (2010). “Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü

Tezlerin İncelenmesi”, 9. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiri Kitabı, 15-17 Aralık 2010, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, s. 478-489.

YILDIRIM ORHAN, Şebnem (2012). “Türkiye’de Viyolonsel Alanında Yapılmış Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlilik Tezleri”, Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, 20 (2), s. 701-716.

ÖMÜR Özlem, ve GÜLTEK Buğra (2011). “Türkiye’de 2000-2010 Yılları Arasında Piyano Üzerine Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi”, E-Journal of New World Science Academy (NWSA), 6 (4), s. 463-471.

ÖZTOP, Sinem (2007). Planlı ve Programlı Bir Özengen Koro Eğitimi ile Bireye Kazandırılması Hedeflenen Eğitsel, Toplumsal ve Kültürel Yeterliklerin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

SAĞER, Turan (2005). “Müzik Öğretmenliği Bilim Dallarında Çalışılan Lisansüstü Tezlerin Enstitü Farklılıkları Açısından Değerlendirilmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi (Özel Sayı 1), Sayı 17, s. 243-245.

UÇAN, Ali (2001). “İnsan, Müzik, Koro ve Koro Eğitiminin Temelleri”, I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu. Ankara: Gazi Üniversitesi

YAZICIOĞLU, Yahşi ve ERDOĞAN, Samiye (2011). SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri (3. Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.

YÖK, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği. http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rsRqRmHtxKK6/10279/17377. Erişim tarihi: 26.11.2012.

YÖK, Ulusal Tez Merkezi, <http://tez2.yok.gov.tr/>. Erişim tarihi: 05.12.2012.